

ORDIN

nr. _____ din _____

pentru aprobarea Modelului-cadru al planului județean de incluziune socială

Având în vedere,

- Prevederile art. 112 alin. (3) lit. b), art. 118, art. 119, art. 120 lit. d), art. 140 alin. (2) și art. 141 alin. (2) din Legea asistenței sociale nr.292/2011, cu modificările și completările ulterioare;
- Prevederile art.11 alin.(3) din Hotărârea Guvernului nr.1217/2006 privind constituirea mecanismului național pentru promovarea incluziunii sociale în România, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța Guvernului nr.68/2003 privind serviciile sociale, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.515/2003, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr.196/2016 privind venitul minim de incluziune, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr.1154/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 196/2016 privind venitul minim de incluziune;
- Hotărârea Guvernului nr.797/2017 pentru aprobarea regulamentelor-cadru de organizare și funcționare ale serviciilor publice de asistență socială și a structurii orientative de personal, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr.867/2015 pentru aprobarea Nomenclatorului serviciilor sociale, precum și a regulamentelor-cadru de organizare și funcționare a serviciilor sociale, cu modificările și completările ulterioare;
- Codul de bună practică al asistentului social aprobat prin Hotărârea Colegiului Național al Asistenților Sociali nr.2/2019;

În temeiul,

- art. 11 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr.1217/2006 privind constituirea mecanismului național pentru promovarea incluziunii sociale în România, cu modificările și completările ulterioare;
- art. 18 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr.23/2022 privind organizarea și funcționarea Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, cu modificările și completările ulterioare;

ministrul muncii și solidarității sociale emite următorul

ORDIN

Art. 1 - Se aprobă modelul-cadru al planului județean de incluziune socială prevăzut în anexa, care este parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2 - Comisiile județene privind incluziunea socială, respectiv comisia privind incluziunea socială a municipiului București, vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 3 - Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

**MINISTRUL
MUNCII ȘI SOLIDARITĂȚII SOCIALE**

SIMONA BUCURA - OPRESCU

pentru aprobarea Modelului-cadru al planului județean de incluziune socială

Planul anual de incluziune socială al județului...../Municipiului București

PREAMBUL

Având în vedere,

1. definiția procesului incluziunii sociale, ca ansamblu de măsuri și acțiuni multidimensionale din domeniile protecției sociale, ocupării forței de muncă, locuirii, educației, sănătății, informării-comunicării, mobilității, securității, justiției și culturii, destinate combaterii excluziunii sociale și asigurării participării active a persoanelor la toate aspectele economice, sociale, culturale și politice ale societății, prevăzută la art.6 lit.cc) din Legea asistenței sociale nr.292/2011, cu modificările și completările ulterioare;
2. strategiile locale de dezvoltare ale unităților administrativ-teritoriale din județ/sectoarele municipiului București;
3. programele de acțiuni comunitare pentru combaterea sărăciei și excluziunii sociale, aprobate prin hotărâre a consiliului local ale unităților administrativ-teritoriale din județul _____, sectoarelor municipiului București, potrivit prevederilor art. 35 din Legea nr. 292/2011, cu modificările și completările ulterioare;
4. strategiile de dezvoltare a serviciilor sociale din unitățile administrativ-teritoriale din județ/sectoarele municipiului București, respectiv strategia județeană/a municipiului București de dezvoltare a serviciilor sociale;
5. Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2022 - 2027, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.440 /2022;
6. *Obiectivele strategice în domeniile incluziunii sociale pentru perioada 2022 - 2027, respectiv:*
 - a) asigurarea unui trai decent pentru toți și combaterea situațiilor tranzitorii de sărăcie a resurselor pentru ca acestea să nu se transforme în probleme structurale de sărăcie și excluziune socială;
 - b) investițiile sociale, intervenții directe asupra principalelor cauze de transmitere a sărăciei pe mai multe generații;
 - c) protecția socială pe tot parcursul vieții unei persoane;
 - d) îmbunătățirea capacității administrative pentru coordonarea acestor măsuri;
7. strategiile sectoriale din domeniile-cheie de intervenție/cele 12 domenii din tabloul de bord social/principiile pilonului european al drepturilor sociale:
 - a) Strategia națională privind îngrijirea de lungă durată și îmbătrânirea activă pentru perioada 2023 - 2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1492/2022;
 - b) Strategia națională privind incluziunea socială a persoanelor fără adăpost pentru perioada 2022 - 2027 și Planul de acțiune pentru perioada 2022 - 2027, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1491/2022;
 - c) Strategia multianuală pentru dezvoltarea resurselor umane în sănătate 2022 - 2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.854/2022;
 - d) Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități "O Românie echitabilă" 2022 - 2027 aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.490/2022;
 - e) Strategia națională pentru ocuparea forței de muncă 2021 - 2027 și Planul de acțiuni, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.558/2021;
 - f) Strategia Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome pentru perioada 2022 - 2027, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 560/2022;
 - g) Strategia națională privind promovarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice pentru perioada 2022 - 2027, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1547/2022;

- h) Strategia națională privind prevenirea instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități și accelerarea procesului de dezinstituționalizare, pentru perioada 2022 - 2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1543/2022;
 - i) Strategia națională de control al tuberculozei în România pentru perioada 2022 - 2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.1102/2022;
 - j) Strategia națională pentru supravegherea, controlul și prevenirea cazurilor de infecție cu HIV/SIDA pentru perioada 2022 - 2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1440/2022;
 - k) Strategia națională în domeniul drogurilor 2022 - 2026 și Planul de acțiune, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 344/2022;
 - l) Strategia națională pentru prevenirea și combaterea violenței sexuale "SINERGIE" 2021 - 2030 și Planul de acțiuni, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.592/2021;
 - m) Strategia națională pentru prevenirea și combaterea antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură, aferentă perioadei 2021 - 2023, și Planului de acțiune, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 539/2021;
 - n) Strategia națională a locuirii pentru perioada 2022 - 2050, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.842/2022;
8. măsurile necesare în vederea colaborării dintre serviciile publice deconcentrate, serviciile publice de interes local/județean, furnizorii publici și privați de servicii de interes public, organizații neguvernamentale etc. în toate domeniile procesului de incluziune socială, în vederea implementării măsurilor de incluziune socială prevăzute în strategiile locale și sectoriale sau, după caz, în atribuțiile serviciului public de interes local/județean, conform legii;
 9. protocoalele de colaborare în vederea acordării serviciilor comunitare integrate pentru combaterea sărăciei și excluziunii sociale încheiate în scopul asigurării drepturilor persoanelor la locuință, la asistență socială și medicală, la educație și la loc de muncă;
 10. reglementările Legii nr. 350/2001, cu modificările și completările ulterioare, cu privire la așezările informale.
 11. concluziile studiilor/analizelor/evaluărilor privind situația socio-economică a unităților administrativ-teritoriale județului/analizei SWOT, prin care au fost identificate principalele bariere în combaterea sărăciei și excluziunii sociale la nivelul comunei/județului, cum ar fi:
 - a) capacitatea administrativă redusă în serviciile publice de interes general;
 - b) neînființarea serviciului public de asistență socială în toate unitățile administrativ-teritoriale din județ/ municipiul București;
 - c) izolarea spațială, respectiv, locuințe în zone marginalizate/la distanță mare de centrul administrativ al UAT, așezări informale în extravilan, etc.
 - d) nerespectarea procedurilor de consultare publică, inclusiv a grupurilor dezavantajate/vulnerabile;
 - e) insuficienta colaborare între serviciile publice de asistență socială de la nivelul comunelor, orașelor/municipiilor și județelor etc;
 12. concluziile consultărilor cu membrii comunității, obligatoriu cu reprezentativitate din toate categoriile socio-economice;
 13. atribuțiile autorităților administrației publice de la nivelul județului prevăzute la art.114 alin.(2) din *Legea asistenței sociale nr.292/2011*, cu modificările și completările ulterioare;

În temeiul,

1. art.11 alin.(3) lit. g) și m) din HG nr.1217/2006, cu modificările și completările ulterioare;
2. Ordinului prefectului nr._____/_____ pentru constituirea comisiei județene de incluziune socială/a municipiului București,

a elaborat și aprobă

Planul de incluziune socială
județul _____/municipiul București pentru anul _____

Capitolul I Măsurile pentru facilitarea colaborării interinstituționale la nivelul județului în domeniul incluziunii sociale

1. Propuneri de activități pentru asigurarea cadrului instituțional pentru armonizarea politicilor de incluziune socială adoptate și implementate de autorități ale administrației publice locale și instituții publice la nivelul județului:

- a) identificarea măsurilor prevăzute în legislația în vigoare în responsabilitatea autorităților administrației publice locale, structurilor deconcentrate ale ministerelor/autorității ale administrației publice centrale în domeniul incluziunii sociale.

Spre exemplu:

- i. obligația asigurării serviciului public de asistență socială în fiecare unitate administrativ-teritorială/care să deservească mai multe unități administrativ-teritoriale, în situația în care serviciul public de asistență socială se înființează ca asociație de dezvoltare intercomunitară, pentru asigurarea aplicării politicilor sociale în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor vârstnice, persoanelor cu dizabilități, precum și altor persoane, grupuri sau comunități aflate în nevoie socială, autoritățile administrației publice locale au atribuții privind administrarea și acordarea beneficiilor de asistență socială și a serviciilor sociale;
- ii. organizarea în coordonarea primarului/primarului general al municipiului București a grupului de lucru de la nivel local în vederea identificării așezărilor informale și luării în evidență la nivelul unităților administrativ-teritoriale a acestora, stabilirii situației persoanelor și imobilelor cuprinse în acestea și stabilirii măsurilor de intervenție pentru îmbunătățirea condițiilor de locuit și asigurarea unor condiții decente de viață pentru persoanele vulnerabile;
- iii.

- b) identificarea măsurilor prevăzute în strategiile guvernamentale, în responsabilitatea autorităților administrației publice locale, a structurilor deconcentrate ale ministerelor/autorității ale administrației publice centrale în domeniul incluziunii sociale.

Spre exemplu, următoarele măsuri din *Planul de acțiune pentru implementarea strategiei naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2022-2027*, anexă la *Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2022 - 2027*, aprobată prin *HG nr.440/2022*:

- i. Asigurarea din bugetul județean sau după caz, prin bugetul de stat, a sumelor necesare cheltuielilor de personal pentru asistenții sociali din cadrul serviciilor publice de asistență socială care deservesc localități defavorizate, pentru realizarea evaluărilor și elaborarea planurilor de intervenție, cu respectarea prevederilor art.47 din Legea nr.292/2011, cu modificările și completările ulterioare și pentru asigurarea managementului de caz în cadrul serviciilor de asistență comunitară pentru combaterea sărăciei și excluziunii sociale; precum și sprijinirea cu echipamentele necesare; (1.1.1.4.)
- ii. Elaborarea programelor de acțiune comunitară destinate prevenirii și combaterii riscului de sărăcie și excluziune socială, inclusiv a copilului, aprobate prin hotărâri ale consiliilor județene/locale, prin participarea tuturor serviciilor publice de interes local și prin consultarea operatorilor economici din comunitate, furnizorilor de servicii sociale etc.; (1.2.1.1.)
- iii. Includerea în aceste programe comunitare a unor acțiuni și măsuri din domeniile incluziunii sociale, relevante în combaterea sărăciei și excluziunii sociale: ocuparea, locuire, sănătate, educație, participare socială, cultură, integrarea imigranților etc., precum și a indicatorilor de monitorizare, formulați astfel încât să fie asigurată corespondența cu indicatorii naționali de incluziune socială; (1.2.1.2.)
- iv. Realizarea periodică de acțiuni de sensibilizare a comunității privind nevoile și riscurile sociale de la nivelul județului; temele pentru informarea publicului sunt stabilite pe baza diagnozelor sociale realizate la nivelul UAT, a programelor de acțiune comunitară, fiind obligatoriu de inclus următoarele teme: infracționalitatea, traficul de persoane, violența

- domestică, părăsirea timpurie a școlii, un stil de viață sănătos, consumul de alcool, consumul de droguri, incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, combaterea stereotipurilor legate de bolile psihice și promovarea sănătății mentale, combaterea prejudecăților și a discriminării conform abordării Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD), în special ale celor îndreptate împotriva persoanelor de etnie romă sau imigranți în România; a bullyingului și violenței în școli, inclusiv cu implicarea SPAS.; (1.2.2.2)
- v. Includerea în planurile județene de incluziune socială aprobate de Comisia județeană de incluziune socială, respectiv Comisia de incluziune socială a municipiului București a acelor măsuri intercomunitare de eliminare a barierelor identificate în combaterea sărăciei și excluziunii sociale și a indicatorilor de măsurare; indicatorii sunt formulați astfel încât să fie asigurată corespondența cu indicatorii naționali de incluziune socială; (1.2.1.4.)
 - vi. Publicarea pe paginile de internet ale primăriilor și ale instituțiilor publice a informațiilor în format ușor de citit, a unui set de informații suport pentru cetățeni, materiale resursă de informare privind un stil de viață sănătos, riscuri sociale, posibilități de dezvoltare etc, inclusiv în cel puțin o limbă de circulație internațională în localitățile în care se află imigranți; informare directă a persoanelor din grupurile vulnerabile expuse riscului de sărăcie și excluziune și menținerea legăturii prin personalul SPAS, pentru cei care de regulă nu au acces la internet. (1.2.2.1.)
 - vii. 1.2.3.1. Încheierea de contracte de parteneriat între județ și UAT din mediul rural sau defavorizate, precum și între autoritățile administrației publice locale și furnizori privați de servicii pentru cofinanțarea serviciilor sociale din UAT-urile respective, pentru implementarea de programe de acțiune comunitară/intercomunitară pentru combaterea sărăciei și excluziunii sociale, pentru formarea și/sau asigurarea personalului, pentru contractarea unor servicii de evaluare/recuperare pentru persoanele dependente de consumul de alcool etc.; (1.2.3.1.)
 - viii. Includerea în planul județean de incluziune socială a unor măsuri pentru implementarea colaborării între UAT în vederea identificării barierelor în combaterea sărăciei și excluziunii sociale și a identificării de soluții pentru eliminarea lor; (1.2.3.2.)
 - ix. Elaborarea și aplicarea instrumentelor prevăzute de lege pentru contractarea serviciilor sociale; (1.2.3.4.)
 - x. Creșterea accesului la infrastructură și servicii de bază, în special în zonele rurale și urbane marginalizate; (1.2.5.5.);
 - xi. Promovarea și susținerea programelor multidisciplinare de educație și formare în domeniul antisărăciei și promovării incluziunii sociale (cu accent pe lupta împotriva foametei și a sărăciei rurale) și bazate pe abordarea integrată de gen; (2.1.2.2.)
 - xii. Programe de formare pentru profesori și părinți în domeniul sistemelor de avertizare timpurie, prevenție și intervenție pentru detectarea copiilor cu risc de repetenție și abandon; (2.1.2.4.)
 - xiii. Dezvoltarea serviciilor de consiliere, suport și mediere din școli, a serviciilor de orientare școlară și profesională pentru elevii aflați în risc de abandon școlar; (2.1.4.6.)
 - xiv. Creșterea nivelului de competențe digitale și folosirii Internetului în rândul populației în general și a categoriilor defavorizate în special, precum și în mediul rural; (2.1.7.1.)
 - xv. Implementarea prevederilor legii referitor la inițierea de programe anuale pentru stimularea înființării și dezvoltării microîntreprinderilor din sfera economiei sociale; (2.2.2.3.)
 - xvi. Susținerea programelor locale de îmbunătățire a locuirii pentru persoanele sărace; (2.2.3.3.)
 - xvii. Reducerea segregării teritoriale și sociale pe criterii etnice, rasiale, culturale, statut socio-economic; (2.2.5.1.)
 - xviii. Creșterea accesului la locuințe adecvate pentru toate categoriile de persoane, în special pentru tineri și alte grupuri vulnerabile, precum și pentru persoanele care locuiesc în așezări informale; (3.2.1.)
 - xix. Diminuarea prejudecăților populației față de grupurile vulnerabile prin demararea de campanii publice cu scopul creșterii nivelului de informare privind importanța serviciilor sociale la nivel local și a problemelor structurale care cauzează sărăcie sau excluziune. (3.3.4.2.)
 - xx. Crearea și implementarea de structuri locale/ comunitare pentru copii și tineri pentru participarea la toate deciziile care îi privesc; (4.3.3.2.)
 - xxi. ...

c) Monitorizarea elaborării și aprobării/utilizării instrumentelor strategice în toate domeniile incluziunii sociale, cum ar fi:

- i. *Strategiile locale și județene/a municipiului București de dezvoltare a serviciilor sociale;*
- ii. *Planurile anuale de acțiune privind serviciile sociale administrate și finanțate din bugetul consiliului județean/consiliului local/Consiliului General al Municipiului București, cu respectarea modelului-cadru aprobat prin Ordinul ministrului muncii și justiției sociale nr.1086/2018;*

iii. *Programele de acțiuni comunitare pentru combaterea sărăciei și excluziunii sociale prevăzute la art.35 din Legea asistenței sociale nr. 292/2011, cu modificările și completările ulterioare;*

iv. *Planurile de acțiune prevăzute la art.38⁴ alin.(8) din Normele metodologice de aplicare a Legii nr.350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul și de elaborare și actualizare a documentațiilor de urbanism, aprobate prin Ordinul ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației nr.233/2016 din 26 februarie 2016, cu modificările și completările ulterioare, conținând măsuri pentru populația din așezările informale;*

v.

d) acțiuni de sprijin pentru autoritățile administrației publice locale din unitățile administrativ-teritoriale din județ în procesul de evaluare a nevoilor comunității și de fundamentare a programelor de acțiuni comunitare pentru combaterea sărăciei și excluziunii sociale prevăzute la art.35 din *Legea asistenței sociale nr. 292/2011*, cu modificările și completările ulterioare;

e) acțiuni de consiliere a autorităților administrației publice locale, inclusiv, în vederea corelării măsurilor prevăzute în diversele documente strategice/planuri de acțiune, spre exemplu:

i. *în procesul de dezbatere și avizare a strategiei județene de dezvoltare a serviciilor sociale;*

ii. *în procesul de avizare a planurilor anuale de acțiune privind serviciile sociale administrate și/sau finanțate de consiliile județene, de consiliile locale ale sectoarelor municipiului București, precum și de Consiliul General al Municipiului București;*

iii.

2. Propuneri de activități pentru facilitarea colaborării interinstituționale:

a) Încheierea de protocoale de colaborare în vederea acordării serviciilor comunitare integrate pentru combaterea sărăciei și excluziunii sociale încheiate în scopul asigurării drepturilor persoanelor la locuință, la asistență socială și medicală, la educație și la loc de muncă, în baza protocolului de colaborare aprobat prin Ordinul nr. 393/630/4236/2017 pentru aprobarea Protocolului de colaborare în vederea implementării serviciilor comunitare integrate necesare prevenirii excluziunii sociale și combaterii sărăciei;

b) Colaborarea/asocierea între unitățile administrativ-teritoriale în vederea finanțării/cofinanțării serviciilor sociale, în special a celor care funcționează în mediul rural și în localități defavorizate, formării personalului cu atribuții în domeniul serviciilor sociale și care activează la nivelul județului respectiv etc; (art.135 alin.(1) lit.c), e) și f) și art.136 alin.(1) lit.c) și b) din *Legea asistenței sociale nr.292/2011*, cu modificările și completările ulterioare;

c) ...

3. Propuneri de activități pentru informarea comunității:

a) Promovarea de acțiuni de informare și conștientizare a cetățenilor asupra drepturilor acestora, inclusiv în ceea ce privește dreptul de a beneficia de servicii comunitare integrate pentru combaterea sărăciei și excluziunii sociale;

b) Informări periodice realizate de comisia județeană/a municipiului București pentru incluziune socială, cu privire la situația și evoluția stării sociale a județului;

c) ...

Capitolul II Priorități în domeniul incluziunii sociale

1 ASISTENȚA SOCIALĂ ȘI MĂSURI INTEGRATE PENTRU COMBATerea SĂRĂCIEI ȘI EXCLUZIUNII SOCIALE

Priorități *1	Activități de realizat	Correspondența cu strategia națională de incluziune socială/strategiile sectoriale	Temei legal	Structuri responsabile**	Monitorizare/ Raportare/ date necesare informării CNIS

*1 Spre exemplu:

- 1.1. *Înființarea serviciului public de asistență socială în fiecare UAT/care deservește fiecare UAT din județ, pentru asigurarea dreptului la asistență socială minimă a locuitorilor din fiecare unitate administrativ-teritorială;*
 - 1.2. *Măsuri referitoare la prevenirea polarizării sociale, a segregării economice și etnice, a segregării spațiale, referitoare la responsabilitatea socială a întreprinderilor;*
 - 1.3. *Servicii de asistență comunitară pentru combaterea sărăciei și excluziunii sociale în fiecare UAT/care deservește toate UAT din județ;*
 - 1.4. *Creșterea accesului persoanelor vulnerabile la servicii de interes public general;*
 - 1.5. *Dezvoltarea serviciilor sociale în toate UAT asigurarea continuității activității și a măsurilor de redresare și reziliență în sistemul de servicii sociale;*
 - 1.6. *Îngrijirea de lungă durată;*
- ** inclusiv protocoale de colaborare*

2 ACCESUL LA EDUCAȚIE

Priorități *2	Activități de realizat	Corespondența cu strategia națională de incluziune socială/strategiile sectoriale	Temei legal	Structuri responsabile**	Monitorizare/ Raportare/ date necesare informării CNIS

**2 spre exemplu:*

- 2.1. *Creșterea capacității comunității educaționale de a furniza servicii educaționale adecvate la diversitatea nevoilor educaționale;*
- 2.2. *Stimularea participării la îngrijirea și educația timpurie a copiilor;*
- 2.3. *Asigurarea unei abordări unitare a programelor aferente învățământului obligatoriu și de calitate pentru evitarea insuccesului și abandonului școlar;*
- 2.4. *Asigurarea unui mediu educațional sigur, tolerant, incluziv și divers;*
- 2.5. *Creșterea relevanței ofertelor educaționale și de formare pe piața muncii în contextul îmbunătățirii participării la învățare pe tot parcursul vieții (ÎPV);*
- 2.6. *Dezvoltarea competențelor digitale la toate nivelurile de educație, în vederea reducerii decalajelor digitale și a creșterii incluziunii socioeconomice.*

3 ACCESUL LA LOC DE MUNCĂ

Priorități*3	Activități de realizat	Corespondența cu strategia națională de incluziune socială/strategiile sectoriale	Temei legal	Structuri responsabile**	Monitorizare/ Raportare/ date necesare informării CNIS

**3 spre exemplu:*

- 3.1. *Personalizarea programelor de formare și a serviciilor de sprijin pentru participarea pe piața muncii în funcție de caracteristicile grupurilor vulnerabile prin colaborarea între serviciile publice de interes general, în principal SPAS, AJOFM, CJRAE*
- 3.2. *Sprijinirea inițiativelor de promovare a spiritului antreprenorial, a inițiativelor antreprenoriale și a economiei sociale;*
- 3.3. *Reducerea ocupării în sectorul informal, cu accent pe scăderea numărului de lucrători pe cont propriu și lucrători familiali neremunerați din agricultură și a celor care emigrează cu scopul practicării de munci informale;*
- 3.4. *Dezvoltarea și extinderea accesului la piața muncii pentru populația din mediul rural;*
- 3.5. *Îmbunătățirea condițiilor de muncă.*

4. ACCESUL LA ASISTENȚĂ MEDICALĂ

Priorități*4	Activități de realizat	Corespondența cu strategia națională de incluziune socială/strategiile sectoriale	Temei legal	Structuri responsabile**	Monitorizare/ Raportare/ date necesare informării CNIS

**4 spre exemplu:*

- 4.1. *Asigurarea accesului echitabil și nediscriminatoriu, la servicii de sănătate de calitate și cost-eficace, precum și la medicație, în special pentru grupurile vulnerabile;*
- 4.2. *Îmbunătățirea sănătății publice și a performanței serviciilor preventive;*

- 4.3. *Îmbunătățirea colaborării intersectoriale pentru o stare de sănătate mai bună a populației, în special a grupurilor vulnerabile.*

5 ACCESUL LA O LOCUINȚĂ/SERVICII DE LOCUIRE

Priorități*5	Activități de realizat	Correspondența cu strategia națională de incluziune socială/strategiile sectoriale	Temei legal	Structuri responsabile**	Monitorizare/ Raportare/ date necesare informării CNIS

*5 spre exemplu:

- 5.1. *Creșterea gradului de acces la locuințe sociale;*
- 5.2. *Înființarea de adăposturi/centre județene destinate persoanelor fără adăpost aflate în coordonarea DGASPC-urilor în parteneriat cu AAPL-uri.*
- 5.3. *Incluziunea socială a imigranților și refugiaților cu risc de deveni persoane fără adăpost prin accesarea programelor naționale de integrare.*

6 ACCESUL LA SERVICII DE INTERES PUBLIC GENERAL

Priorități*6	Activități de realizat	Correspondența cu strategia națională de incluziune socială/strategiile sectoriale	Temei legal	Structuri responsabile**	Monitorizare/ Raportare/ date necesare informării CNIS

*6 spre exemplu:

- 6.1. *Îmbunătățirea dotării serviciilor de urgență profesionale pentru toate categoriile de intervenții în situații de urgență și dezastre, inclusiv pentru acordarea de prim-ajutor calificat și asistență medicală de urgență;*
- 6.2. *Creșterea accesului populației rurale și urbane marginalizate la apă curentă și canalizare, drumuri comunale, infrastructură educațională (grădinițe, unități de învățământ preuniversitar și școli profesionale cu profil agricol), infrastructură socială de tip creșe și after-school, precum și protecția patrimoniului cultural și a mediului;*
- 6.3. *Campanii de sensibilizare a comunității, angajatorilor etc., privind nevoile și riscurile sociale ale imigranților.*